

REKTÖR SEÇİMLERİNDEN MEMNUN MUSUNUZ?

Rektör seçimlerinin özellikle son dönemlerde her düzeyde sıkıntı ve şikâyet konusu haline geldiği malumunuzdur. Bu durum 1982 Anayasasının hazırlanışını belirleyen temel algılama ve çekincelerin üniversite kurumuna yönelik boyutunun doğal sonucudur. Bu dönemde yükseköğretim sistemi oluşturulurken güvene dayalı, demokratik ve özgürlükçü değil, tam tersine yönlendirici ve kontrol edici bir anlayışla yukarıdan aşağıya doğru yapılandırılan bir yönetim örgütlenmesi öngörülmüştür. Bu yapı ise aşağıdan yukarıya doğru yükselen memnuniyetsizlik, sahiplenmeme, benimsenmeme ve pasif direniş süreçlerini beslemiş ve nihayet sistemin sakıncaları Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından da açıkça dile getirilen bir boyuta ulaşmış bulunmaktadır.

Devlet üniversitelerinde rektör seçim ve atamasına ilişkin mevcut sistemin yol açtığı olumsuzluklar ile önerdiğimiz değişikliğin getireceği yararlar şöylece özetlenebilir:

1. Mevcut sistemin öngördüğü rektör seçimleri, üniversite bünyesinde rekabetin çok ötesine geçen çekişme ve gruplaşmaları doğurup beslemektedir. Siyasi seçimleri aratmayan vaatler, sloganlar, broşürler, ajans desteği ile yürütülen kampanyalar, kulis çalışmaları, promosyon dağıtımlar, yemekli propaganda toplantıları, rakiplerin aleyhinde üniversite kavramıyla ve akademisyenlikle bağdaşmayan karalama, itham ve iftira girişimleri, bizden olan-olmayan ayırımları/ayrışmaları, çok destek veren fakülte yahut birim kayırmaları ... hep mevcut sistemden kaynaklanan hususlardır.
2. Üniversitelerde yapılan seçimlerle belirlenen aday adaylarının, YÖK sıralamasında ilk üçe girebilmek için kulis yapma ve çeşitli tavassut arayışlarına yönelmesi hatta mecbur kalması, hiç değilse üniversite camiasında ve kamuoyunda bu gibi süreçlerin yaşandığına dair izlenim, yakıştırama veya dedikoduların ortaya çıkması da mevcut sistemin bir sonucudur.
3. Benzer durumlar, Cumhurbaşkanının YÖK tarafından belirlenen üç aday arasından birini rektör olarak ataması süreci için de vakidir.
4. Bu şartlar altında atanmış olan rektörün, yasanın kendisine tanıdığı geniş yetkileri çoğu zaman tek başına yahut seçim sürecinde kendisini destekleyen grubun/grupların yönlendirmeleri doğrultusunda kullanmak durumunda hatta zorunda kalması yine bu sistemin doğal sonucudur.

5. Rektörün bu çerçevede belirlediği dekan adaylarının/dekanların, kendilerini fakültelerinin gerçekleri, beklentileri ve ihtiyaçlarını dikkate almaktan çok daha fazla üniversite üst yönetiminin duyarlık ve beklentilerini karşılama konumunda görmelerine yol açan bir ilişkiler mekanizmasının oluşması sistemin bir diğer neticesidir.

6. Bu yapı içerisinde akademisyenlerin ve birim (bölüm ve anabilim dalı) başkanlarının, yetkisiz ve etkisiz konumları dolayısıyla aidiyet duygusu ve motivasyonlarının giderek azalması, buna bağlı olarak yükseköğretimde kalite, verimlilik ve etkinlik kaybının sürekli artması da mevcut sistemden kaynaklanmaktadır.

Fakülte dekanlarının doğrudan seçimle belirlenmesi esasına dayalı değişiklik önerisi ise;

1. Güvene dayalı, demokratik ve özgürlükçü bir anlayışla aşağıdan yukarıya doğru oluşan bir yönetim yapılanmasını öngörmektedir.

2. Bu yeni sistemde yönetimin oluşmasına doğrudan katılma imkânını bulan her bir akademisyenin özgüveni ve kendine saygısı pekişecek, kuruma yönelik aidiyet ve sahiplenme duygusu güçlenecektir.

3. Aslında bir hizmet makamı olan dekanlığa talip olan/talip olmayı düşünen her öğretim üyesi, bu fırsatı yakalamasının meslektaşlarının seçim ve desteği ile mümkün olacağına bilinci içerisinde, çalıştığı fakülte mensuplarıyla iyi/sağlıklı ilişki ve iletişim içerisinde olma ihtiyacı duyacak, fakültesini ve mensuplarını ciddiye alıp önemseyecektir.

4. Dar çevrede daha sağlıklı ve isabetli seçimlerin yapılabileceği, fikir ve proje paylaşımının daha kolay ve etkin gerçekleşeceği açık olup her fakültede ayrı ayrı gerçekleşen sinerjinin üniversite çapındaki toplamı ve yansımaları da o oranda büyük ve etkili olacaktır.

5. Kendi birimleriyle iletişimi ve ilişkisi sağlıklı olan dekanların göreve bağlılık, sorumluluk ve vizyonları da çok daha ileri düzeyde olacak ve etkin bir şekilde uygulamaya yansıyacaktır.

6. Üniversite tüzel kişiliğini temsil ve kurullarca alınan kararların uygulanıp yürütülmesinde koordinatör görevini üstlenen ve aynı zamanda bir fakültenin dekanı olma sorumluluğunu da taşıyan rektör, on sekiz/yirmi dört aylık bu nöbeti bir başka mevkidaşına devredecek olmanın bilinci içinde kuruma çok daha gerçekçi, verimli ve etkin katkılar yapma konumunda bulunacaktır.

7. Yükseköğretimin planlanması, koordinasyonu ve merkezi yönetimle olan ilişkilerini yürütmekle yükümlü olan YÖK, rektör ve dekan atamaları dolayısıyla oluşan yoğun iş yükünden kurtulacağı için, asli görevlerini daha verimli ve etkin bir şekilde gerçekleştirme imkanına kavuşacaktır.

8. Önerilen sistemle, Türk Milletinin ve Devletin varlık, birlik ve bütünlüğünü temsil eden Cumhurbaşkanlığı makamı ve Cumhurbaşkanı, rektör seçimi ve atama süreci dolayısıyla gündeme gelen tartışmaların yol açtığı olumsuzluk, yakıştırmaya ve şaibelerle ilişkilendirilmekten masun kalacaktır.

ÜNİVERSİTE GÜÇLÜ İSE REKTÖR DE GÜÇLÜDÜR!

Bir örgütün “kurum” olması yahut “kurumsal” bir işleyişe kavuşmasında o örgütün en üst yöneticisinin örgüte, örgütün mensuplarına, kendisinin örgüt içindeki konumuna, örgüt ve mensuplarıyla ilişkilerine bakışı ve bu konuları algılaması hayati önem taşır. Bunun şekillenmesinde o kişinin kendi özelliklerinin yanı sıra örgütün yapısını ve mensuplarının konum, görev, yetki ve sorumluluklarını belirleyen kurallar manzumesinin de (yasa, yönetmelik, tüzük, yönerge vb.) son derecede önemli olduğu açıktır. Bir kurumu, üst yönetici yahut lider konumundaki şahsın kişisel yetenek, beklenti, kapasite ve tecrübe birikimleriyle hayatiyetini devam ettiren, başarılı yahut başarısız olabilen sıradan bir örgütten ayıran, onun varlık ve başarısını belli bir misyon ve vizyona bağlı/yönelik kurallar, standartlar, sistemler çerçevesinde görev, yetki ve sorumlulukların örgütün tüm birim ve mensuplarına dağıtılmış olması, iyi işleyen bir koordinasyon ve iç denetim mekanizmasıyla sağlamasıdır.

Bu tespitler ışığında mevcut duruma baktığımızda:

1. Özel bir dönemin kendine özgü mantalitesi içinde yukarıdan atanan ve olağanüstü yetkilerle donatılan rektörün “güçlü” olduğu izlenimi oluşmaktadır. Doğrudur; rektör tepesinde oturduğu üniversiteye dönük yüzü itibarıyla çok güçlü iken, kurum dışına ve bulunduğu konumu kendisine adeta lütfeden mercii karşısında son derecede güçsüz bir duruma düşmektedir.

2. Gerek rektörün içe dönük gücüyle fakülte, enstitü, yüksek okul ve diğer birimlerin yöneticisi olarak seçip atadığı makam sahiplerinin rektör karşısındaki konumu, gerekse anılan birimlerde çalışan fakat bu yöneticilerin yönetici olmasında hiçbir rolü olmayan akademisyenlerin bunlar karşısındaki durumu da rektörün kurum dışı üst yöneticiler karşısındaki güçsüz durumu gibi olmaktadır.

3. Bu mevcut yapı, yönetilenler karşısında yöneticiyi -“müstağnilik” duygusuna dayalı olarak- “güçlü” konuma getirirken, kendilerini yönetenler karşısında ise “medyunluk” psikolojisinin doğal sonucu olarak “güçsüz” bir duruma düşürmektedir.

4. Kısaca işaret ettiğim bu ruh hali ve algılama, hem yöneten hem de yönetilen konumundaki kurum mensuplarının iç dünyalarında bir çatışma, huzursuzluk, özgüven aşınması, kişilik erozyonu; kendi aralarında ise çoğu zaman güvensizlik, kuşkuculuk, hesabi tavır ve davranış sergileme gibi psikolojik ve ahlakî olumsuzluklara dahi yol açabilmektedir.

5. Mensuplarının bu şartlar altında görev ifa etmek durumunda kaldığı bir kurumun “güçlü” olması beklenemeyeceği gibi, onun her düzeydeki yöneticisinin “güçlü” olmasını beklemek de beyhudedir.

6. Şu halde, bütün mensuplarının benimseyip mensubu olmakla gerçekten gurur ve onur duyabileceği bir üniversite için, hem her birinin kendi başına bir değer olduğunu hem de intisap ettiği kurum için ayrıca bir anlam ve değer taşıdığını yaşayarak hissedebileceği katılımcı bir yönetim sistemi oluşturmak şarttır.

7. Bunun için de aşağıdan yukarıya doğru teşekkül eden, en alt kademedeki akademisyenin de katılıp katkı sağlayabildiği bir yönetim sistemi olarak “seçilmiş dekan” “temsilci rektör” modelini öneriyoruz. Böylece güçlü üniversitenin rektörü de güçlü olacaktır.

Prof. Dr. Hüseyin SARIOĞLU

DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE REKTÖR VE DEKAN SEÇİMİNE İLİŞKİN OLARAK 2547 SAYILI YASADA DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ

ANAYASADA MEVCUT DURUM	ANAYASADA ÖNERİLEN DEĞİŞİKLİK
<p>Yükseköğretim kurumları MADDE 130. – Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.</p>	<p>Yükseköğretim kurumları MADDE 130. – Rektörler ve dekanlar kanunun belirlediği usul ve esaslara göre seçilir ve atanır.</p>
MEVCUT DURUM	ÖNERİLEN DEĞİŞİKLİK
<p><i>Rektör:</i> Madde 13 – a) (Değişik:17/8/1983–2880/7 md.) (Değişik birinci paragraf: 18/6/2008-5772/2 md.) Devlet üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Rektörün görev süresi 4 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Ancak iki dönemden fazla rektörlük yapılamaz. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az yarısının hazır bulunması şarttır. Bu sağlanmadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve nisap aranmaksızın seçime geçilir. Bu toplantıda en çok oy alan altı kişi aday olarak seçilmiş sayılır. Yükseköğretim Genel Kurulunun bu adaylar arasından seçeceği üç kişi Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Yeni kurulan üniversitelere rektör adayı olarak başvuran profesörler arasından Yükseköğretim Genel Kurulunun seçeceği üç aday Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi ve rektörün atanması ilgili mütevelli heyet tarafından yapılır.</p>	<p><i>Rektör:</i> Madde 13 – a) <u>Devlet Üniversitelerinde fakülte dekanları, üyesi buldukları üniversite senatosuna ve üniversite yönetim kuruluna fakültelerin kuruluş tarihi veya büyüklük sırasına göre iki yıl* süre ile rektör olarak/sıfatıyla başkanlık ederler. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder.</u> Yeni kurulan üniversitelere rektör adayı olarak başvuran profesörler arasından Yükseköğretim Genel Kurulu birini seçer ve rektör olarak atar. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi ve rektörün atanması ilgili mütevelli heyet tarafından yapılır.</p> <p>* Dekanların görev süresinin 3 yıl olarak kalması halinde “on sekiz ay” daha uygun olur.</p>

————— Rektörlerin yaş haddi 67 yaştır. Ancak rektör olarak atanmış olanlarda görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz.

Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir.

Rektör yardımcıları, rektör tarafından **beş yıl** için atanır.

Rektör, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında birisini yerine vekil bırakır. Rektör görevi başından iki haftadan fazla uzaklaştığında Yükseköğretim Kuruluna bilgi verir. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir rektör atanır.

b) Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini **inceleyerek karara bağlamak** ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her eğitim - öğretim yılı sonunda ve gerektiğinde üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri hakkında Üniversitelerarası Kurula bilgi vermek,

(3) Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve **önerilerini aldıktan sonra** hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak,

(4) Gerekli **gördüğü** hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek,

(5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(6) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari

Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir.

Rektör yardımcıları, rektör tarafından **iki yıl** için atanır.

Rektör, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında birisini yerine vekil bırakır. Rektör görevi başından iki haftadan fazla uzaklaştığında Yükseköğretim Kuruluna bilgi verir. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir rektör atanır.

b) Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının **karar ve önerilerini uygulamaya koymak** ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her eğitim - öğretim yılı sonunda ve gerektiğinde üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri hakkında Üniversitelerarası Kurula bilgi vermek,

(3) Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve **önerileri doğrultusunda** hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak,

(4) Gerekli **görülen** hallerde **üniversite yönetim kurulunun görüş ve önerisi doğrultusunda** üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek,

(5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(6) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve

<p>gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.</p>	<p>hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.</p>
<p><i>Üniversite Yönetim Kurulu:</i> Madde 15 – a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversite yönetim kurulu; rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur.</p> <p>Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Rektör yardımcıları oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler.</p> <p>b. Görevleri: Üniversite yönetim kurulu idari faaliyetlerde rektöre yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek, (2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısı taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,⁽¹⁾ (3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak, (4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak, (5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>	<p><i>Üniversite Yönetim Kurulu:</i> Madde 15 – a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversite yönetim kurulu; rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur. <u>Fakülte sayısı on ve daha fazla olan üniversitelerde yönetim kurulu üyeleri arasında seçilen altı kişi rektörün başkanlığında yürütme kurulu olarak görev yapar. Yürütme kurulu, yönetim kurulunun karar altına aldığı idari konuların yürütülmesinde rektöre yardımcı bir organ olup en az haftada bir kez rektörün başkanlığında toplanır ve yürütme kuruluna ihtiyaç olmayan üniversitelerde yönetim kurulunun karar alma dışındaki görevlerini üstlenir ve yürütür.</u></p> <p>Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Rektör yardımcıları oy hakkı olmaksızın yönetim <u>ve yürütme</u> kurulu toplantılarına katılabilirler.</p> <p>b. Görevleri: Üniversite yönetim kurulu idari faaliyetlere <u>ilişkin kararlar alan ve bunların yürütülmesinde</u> rektöre yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar: (1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek, (2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısı taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,⁽¹⁾ (3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak, (4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak, (5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>

Fakülte Organları

Dekan:

Madde 16 –

- a. **(Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.) Atanması:** Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, **rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.**

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. **(Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.)** Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok **üç** yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan **atanır**.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

- (1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,
- (2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında **rektöre** rapor vermek,
- (3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,
- (4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,
- (5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Organları

Dekan:

Madde 16 –

- a. **Seçilmesi:** Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, **görevdeki dekanın çağrısı ile toplanacak fakülte öğretim üyelerinin gizli oyları ile seçilir. Fakültede daimi statüde çalışan profesörler dekan adayı olur veya gösterilir. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az dörtte üçünün hazır bulunması şarttır. Bu sağlanmadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve öğretim üyelerinin yarıdan fazlasının hazır olması durumunda seçime geçilir. Geçerli oyların en az yarısından fazla olmak kaydıyla en çok oy alan aday üniversite yönetim kurulu tarafından dekan olarak atanır. Dekanın görev süresi 4 (dört) yıldır. Süresi sona erenler seçilmeleri durumunda tekrar dekan olarak atanır. Bir kişi en çok iki dönem dekanlık yapabilir.**

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. **(Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.)** Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok **dört** yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan **seçilir**.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

- (1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,
- (2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında **rektörlüğe** rapor vermek,
- (3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,
- (4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,
- (5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

<p>Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur.</p>	<p>Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektörlüğe karşı birinci derecede sorumludur.</p>
<p><i>Fakülte Kurulu:</i></p> <p>Madde 17 –</p> <p>a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte kurulu, dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yükseköğretim müdürlerinden ve üç yıl için fakülte'deki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur.</p> <p>Fakülte kurulu normal olarak her yarı yıl başında ve sonunda toplanır. Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır.</p> <p>b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:</p> <p>(1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,</p> <p>(2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek,</p> <p>(3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>	<p><i>Fakülte Kurulu:</i></p> <p>Madde 17 –</p> <p>a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte kurulu, dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yükseköğretim müdürlerinden ve üç yıl için fakülte'deki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesi, araştırma görevlilerinin kendi aralarından seçecekleri bir araştırma görevlisinden oluşur.</p> <p>Fakülte kurulu normal olarak her yarı yıl başında ve sonunda toplanır. Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır.</p> <p>b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:</p> <p>(1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,</p> <p>(2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek,</p> <p>(3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>
<p><i>Fakülte Yönetim Kurulu:</i></p> <p>Madde 18 –</p> <p>a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir yardımcı doçent ten oluşur.</p> <p>Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır.</p> <p>Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde geçici çalışma grupları, eğitim - öğretim koordinatörlükleri kurabilir ve bunların görevlerini düzenler.</p>	<p><i>Fakülte Yönetim Kurulu:</i></p> <p>Madde 18 –</p> <p>a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir yardımcı doçent ve bir araştırma görevlisinden oluşur.</p> <p>Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır.</p> <p>Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde geçici çalışma grupları, eğitim - öğretim koordinatörlükleri kurabilir ve bunların görevlerini düzenler.</p>

<p>b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:</p> <p>(1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek,</p> <p>(2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,</p> <p>(3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak,</p> <p>(4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak,</p> <p>(5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek,</p> <p>(6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>	<p>b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:</p> <p>(1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek,</p> <p>(2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,</p> <p>(3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak,</p> <p>(4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak,</p> <p>(5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek,</p> <p>(6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.</p>
<p><i>Organlar:</i> Madde 19 –</p> <p>a. Enstitünün organları, enstitü müdürü, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kuruludur.</p> <p>b. Enstitü müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.</p> <p>Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.</p> <p>Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.</p> <p>Enstitü müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.</p> <p>c. Enstitü kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanlarından oluşur.</p> <p>d. Enstitü yönetim kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.</p> <p>e. Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.</p>	<p><i>Organlar:</i> Madde 19 –</p> <p>a. Enstitünün organları, enstitü müdürü, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kuruludur.</p> <p>b. Enstitü müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan üniversite yönetim kurulu tarafından yapılır. Süresi biten Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.</p> <p>Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.</p> <p>Enstitü müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.</p> <p>c. Enstitü kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanlarından oluşur.</p> <p>d. Enstitü yönetim kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.</p> <p>e. Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.</p>

Yüksekokullar

Organlar:

Madde 20 –

a. Yüksekokulların organları, yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kuruludur.

b. Yüksekokul müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine **rektör** tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atama doğrudan **rektör** tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.

Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.

Yüksekokul müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri yüksekokul bakımından yerine getirir.

c. Yüksek okul kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve okulu oluşturan bölüm veya ana bilim dalı başkanlarından oluşur.

d. Yüksekokul yönetim kurulu; müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ile müdürce gösterilecek altı aday arasından yüksekokul kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.

e. Yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri yüksekokul bakımından yerine getirirler.

Yüksekokullar

Organlar:

Madde 20 –

a. Yüksekokulların organları, yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kuruludur.

b. Yüksekokul müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine [üniversite yönetim kurulu](#) tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atama doğrudan [üniversite yönetim kurulu](#) tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.

Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.

Yüksekokul müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri yüksekokul bakımından yerine getirir.

c. Yüksek okul kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve okulu oluşturan bölüm veya ana bilim dalı başkanlarından oluşur.

d. Yüksekokul yönetim kurulu; müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ile müdürce gösterilecek altı aday arasından yüksekokul kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.

e. Yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri yüksekokul bakımından yerine getirirler.